

Aniversari amb els *sense sostre*

El passat 17 de desembre, amb motiu del seu setanta-setè aniversari, el papa Francesc va voler que tres persones *sense sostre* que freqüenten els barris propers al Vaticà fossin invitades a assistir a la missa que Francesc celebra cada matí a les 7 a la capella de la Residència Santa Marta, on viu. Després de la missa, els va demanar que volguessin compartir l'esmorzar amb ell. Un dels invitats hi assistí portant el seu gosset, com mostra la foto.

GLOSSA

La pregària de la mare

Tarda de dissabte. Acabo de participar en una celebració comunitària del sagrament del baptisme. Quatre infants s'han incorporat a la colla de Jesús, l'Església. Ambient de festa. Incorporació volguda i celebrada per les famílies. El rector, un sacerdot ja gran però amb l'entusiasme de l'endemà de l'ordenació, ha presidit i animat la celebració. Els familiars han fet lectures, han preparat les pregàries dels fidels... S'han implicat en la celebració. No han faltat uns cants senzills que han ajudat a aconseguir el to festiu. L'ambient era de Poble de Déu en marxa, viu, actiu, joiós de la seva fe. L'àvia d'un dels infants —la conec des que el seu fill era alumne meu— se m'apropa i em diu: «Quan el meu fill i la meua filla anaven a l'escola, acabades les classes, portava la nena a patinatge i el nen a futbol. Jo tenia una hora i mitja lliure. La majoria de vegades venia aquí, a la parròquia, i davant del sagrari pregava per la família i, en especial, pels meus fills. Li demanava a Déu que els ajudés a ser cristians, que tinguessin Jesús present en les seves vides i que el donessin a conèixer, quan arribés el dia, als seus fills. Vaja, que no els deixés i que ells s'obriessin a la seva presència. Han passat molts anys i avui, quan vostè batejava el meu nét, ho recordava i n'he donat gràcies a Déu.»

Moltes vegades s'ha considerat la pregària de petició i la pregària repetitiva com de segona categoria, adequades per als que els costa la meditació o la contemplació. Però qualsevol tipus de pregària és bona, sempre que porti al diàleg amb Déu, a la seva lloança i al reconeixement del seu amor, gratuït i generós, envers totes les persones. Pel que fa a la pregària de petició, hem de tenir ben present que, quan demanem a Déu, donem testimoni que som criatures, som fills del Pare, germans de Jesús. Convé saber reconèixer, en la pregària humil de petició, en la pregària dels humils, que amb ella s'apropen a Déu la seva grandesa i la seva misericòrdia.

Dubtar de la pregària de petició, pensar que Déu no està per aquestes qüestions, és afirmar una falta de confiança i una certa supèrbia personal. I si tant ens costa demanar, no deu ser que la pietat i la compassió s'han allunyat de nosaltres? Tornem-hi, doncs: Pare, et demano per aquesta persona, pel seu dolor personal...; poso a les teves mans...; et demano per aquests fets...; vull compartir la joia de la... [...] «i aquesta és la confiança que mantenim davant Déu: sempre que li demanem alguna cosa d'acord amb la seva voluntat, ell ens escolta» (1Jn 5,14).

Enric Puig Jofra, SJ

RESSÒ DE LA PARAULA

Església manipulada? Església lliure?

Com diem, la Constitució sobre *L'Església en el món actual* del Concili Vaticà II (*Gaudium et Spes*) va marcar un estil i un programa per a l'Església en la seva relació amb el món. La lletra i l'esperit d'aquest document ja donaven per suposat el principi que l'Església i el món no s'identifiquen sense més, no es confonen de fet. L'Església, d'acord amb l'altra gran Constitució del Concili, *Sobre l'Església (Lumen Gentium)* és el Poble format pels qui creuen en Jesucrist i són batejats en el seu nom. El món és la resta de la humanitat.

Amb això es donava per superat l'anomenat «règim de cristiandat», que es caracteritzava precisament per la rellevància de l'Església, impregnant pràcticament tota la civilització i la cultura occidental: se suposava que hom era cristià pel fet d'haver nascut en una cultura «cristiana». Avui es donen casos de països que es consideren a si mateixos confessionals, amb una confessió religiosa oficial, el protestantisme, com ara el Regne Unit o Dinamarca.

La distinció Església - món i, corresponentment, Església - Estat o Església - opció política (en els seus diversos graus i maneres: projectes socials concrets, ideologies, partits, etc.) ha estat afirmada i defensada per la mateixa Església. Tanmateix, hi ha dos corrents de pensament contradictoris, que semblen ignorar-ho. No poques vegades són sostingudes paradoxalment per les mateixes persones. Un, el corrent laicista, que no suporta que l'Església digui una paraula sobre qüestions socials o culturals. Un altre, el corrent que busca i reclama la intervenció de l'Església, perquè aquesta recolzi una determinada causa o opció política. Solen dir que així l'Església demostrarà «que està amb el poble». Es pot explicar aquesta contradicció tenint en compte que, en realitat, el que desitgen és fer triomfar la seva causa, que ells identifiquen sense més amb la causa del poble. En la mesura, per tant, en què l'Església els recolzi acceptaran o «suportaran» la seva existència.

Davant d'aquest fet un pot, a còpia de generositat i humilitat, deixar-se utilitzar, si la causa és bona. Una postura que es va anar donant tan freqüentment a l'Església espanyola al llarg de tot el procés de la transició política a la democràcia. Però ressonen en la pròpia consciència un munt de preguntes, no fàcils de respondre: és realment bona aquesta causa? O, almenys, és tan bona, tan decisiva, com per merèixer aquest despullament de l'Església? Té tant de pes, com perquè tot cristià, en nom del mateix Evangelí, se senti obligat a seguir-la?

Evidentment aquesta «utilització» de l'Església s'esdevé quan es creu que l'Església té algun poder (influència, capacitat, etc.). També resulta paradoxal que els qui ho fan, alhora, no deixen d'afirmar que l'Església va minvant perquè perd clientela...

En tot cas, persisteix en nosaltres la il·lusió d'una Església realment lliure. I ve a la memòria aquell impressionant testimoniatge de Maria Skobtsov, vivint exiliada a França entre els compatriotes emigrants més pobres:

«Nosaltres que estem projectats en l'emigració, estem sospesos entre el cel i la terra. La nostra Església, no obstant això, mai no ha estat tan lliure. Llibertat tan gran que fa sentir vertigen. La nostra missió és mostrar que una Església tan lliure pot fer miracles. I si som capaços d'aportar a Rússia el nostre esperit nou, lliure, creador i audaç, haurem aconseguit el nostre objectiu.»

Beneïda pobresa que, amb la Veritat, ens porta la llibertat.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ENTREVISTA

▶ JOSÉ MEDINA

Autenticitat

El P. José Medina, biògraf del papa Francesc, assegura que Jorge Mario Bergoglio «no ha canviat gens». Diu, després d'entrevistar 18 familiars, amics i coneguts del Papa, que «el que abans feia vestit de negre ara ho fa vestit de blanc». El P. Medina va participar a les darreres Jornades de Qüestions Pastorals de Castellldaura amb la ponència «Francesc i la pobresa: un testimoni personal.»

Quin és el tret més característic del papa Francesc?

L'autenticitat. Sempre ha estat delicat amb els pobres, sol·lícit amb els necessitats.

I ara el veiem com a Papa de l'Església, vicari de Crist, tenint aquests mateixos gestos, aquestes mateixes sol·licituds; jo crec que l'autenticitat, la coherència és una de les seves virtuts fonamentals.

Quin rostre creu que prendrà l'Església en aquest pontificat?

Jo crec que en l'aplicació completa del Concili Vaticà II sí que podem trobar aspectes de novetat; i en la seva persona i els seus gestos estem vivint una Església que surt de si mateixa, que té la valentia d'anar a buscar el pobre, el malalt, el pecador, el necessitat. Molts gestos que ens emocionen del papa Francesc són passatges evangèlics.

Els nostres ambients estan preparats per rebre el seu missatge?

Em sembla que tot el que estem rebent de Francesc, pel seu estil de vida, els qui som dins l'Església, els qui són a fora, els que un dia van marxar, els que mai no hi van entrar, tots, és un impuls, és un al·licient per afirmar quina bellesa tindria creuar el carrer i ser part d'aquesta gran família de Déu que és l'Església.

Òscar Bardají i Martín

HISTORIA DE LA CARIDAD

Teresa de Calcuta y las Hermanas de la Caridad

▶ JUAN MARÍA LABOA

La nueva congregación de religiosas y más tarde de los Hermanos de la Caridad ha conseguido extenderse de manera sorprendentemente rápida a lo largo del mundo durante el siglo xx y sigue así en el siglo xxi.

Su vocación es anunciar a Cristo a todas las gentes, difundiendo el amor de Dios en las almas de los cristianos y de los no cristianos, indistintamente, porque a todos consideran hermanos y todos son hijos de Dios.

Las religiosas con la ropa blanca ribeteada de azul son acogidas con simpatía en Occidente y en torno a ellas hay un número sorprendente de cooperantes de todas las clases sociales que con sus donativos ayudan para que las numerosas fundaciones puedan cumplir con sus objetivos.

Teresa de Calcuta quería que sus religiosas vivieran «un amor profundo y personal por el santísimo Sacramento, de modo que encuentren a Jesús en la eucaristía; de esta manera, cuando salgan a la calle, encontrarán a Jesús en el prójimo y le servirán en los pobres».

Juan María Laboa
(Por sus frutos los conoceréis.
Historia de la caridad en la Iglesia,
Editorial San Pablo)

HECHOS DE VIDA

Necesidad de ternura

▶ JUAN MARÍA LABOA

A los pocos días de haber sido elegido Papa con el nombre de Francisco, quiso visitar al cardenal emérito argentino Mejía, de 93 años, ingresado en la Clínica Pío XI de Roma, que atienden las religiosas de San José de Girona.

Visitó a los enfermos como muestra de bienaventuranza y abrazó al anciano cardenal. Saludó a las trece religiosas y al personal. A todos y cada uno de los enfermos de la UCI les ofreció abrazos, afecto, ternura.

Al cruzarse con otros enfermos, les sonreía y les daba su bendición: el aliento de Dios.

Una anciana enferma lo relató así:

—«No sé lo que me ha dicho. Sólo sé que me ha bendecido. Me ha besado. Y se ha sentado en mi cama.»

¿Qué es la ternura? Es una actitud cariñosa y protectora hacia alguien. Es una adhesión. Es dar afecto, comprensión y entrega. Y ¿cómo se da? ¡Amando!

Un beso, un poco de ternura, un abrazo... no violenta a nadie. Todo lo contrario, es ponerse al lado de quien sufre y desearle lo mejor: el don de Dios.

J. M. Alimbau

REPTES DE LA FAMÍLIA AVUI

Acompanyar les persones

▶ MN. MANUEL CLARET

Parlar de reptes no significa que la família no tingui un gran valor. Avui la família cristiana cerca tenir un lloc en la societat, pels valors que la configuren: l'amor que comporta lliurar-se incondicionalment l'un a l'altra, l'estabilitat conjugal que comunica seguretat, el sentit de comunitat i ajut fraternal, ser el lloc de compartir la vida de cada dia, la vivència i transmissió dels valors espirituals, com generositat, gratuïtat, el sentit sacramental de la mútua donació, etc.

És també un repte com ajudar a tots aquells que per causes diverses han fracassat en la vida conjugal. El divorci sempre serà l'experiència d'un fracàs en la vocació més primària de l'home i de la dona: construir una comunitat de vida i amor. L'Església, els cristians, han de fer l'esforç d'acompanyar les persones en aquest procés dolorós, principalment perquè els fills no pateixin l'absència de l'escalf de la llar. Davant d'altres models de família que proposa la societat, l'Església té una postura respectuosa amb les persones, però creu que hi ha un model que ha donat molts de fruits, que pertany a la constitució de la persona, i que segueix essent el fonament de la societat, i el lloc de servei a la vida.

Mn. Manuel Claret
Delegat de Pastoral Familiar

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

- 24. ■ Dilluns** (lit. hores: 3a setm.) [Jm 3,13-18 / SI 18 / Mc 9,14-29]. Sant Modest (s. v), bisbe de Trêveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemessí.
- 25. ■ Dimarts** [Jm 4,1-10 / SI 54 / Mc 9,30-37]. Sant Cesari (s. iv), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.
- 26. ■ Dimecres** [Jm 4,13-17 / SI 48 / Mc 9,38-40]. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza; santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).
- 27. ■ Dijous** [Jm 5,1-6 / SI 48 / Mc 9,41-50]. Sant Gabriel de la Dolorosa (1838-1862), rel. passionista; sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; santa Honorina, vg.; beata Francina-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca).
- 28. ■ Divendres** [Jm 5,9-12 / SI 102 / Mc 10,1-12]. Sant Rufí, mr.; sant Hilari, papa (sard, 461-468); sant Romà (s. v), abat; sant Serapió, mr.
- 1. ■ Dissabte** [Jm 5,13-20 / SI 140 / Mc 10,13-16]. Sant Rossend (Salas 907 - Celanova 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albí (s. vi), bisbe (benedictí); santes Eudòcia i Antonina, mrs.
- 2. ■ † Diumenge vinent**, VIII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Is 49,14-15 / SI 61 / 1Co 4,1-5 / Mt 6,24-34]. Sant Lluci, bisbe; santa Genara, mr.; santa Agnès de Praga o de Bohèmia, rel. franciscana.

DIUMENGE VII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre del Levític (Lv 19,1-2,17-18)

El Senyor digué a Moisès: «Digues a tota la comunitat dels israelites: Sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, sóc sant.

No tinguis malícia als teus germans dins el teu cor. Reprèn els altres, si cal; així no et faràs responsable del seu pecat. No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. Jo sóc el Senyor.»

▶ Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne.*

Beneeix el Senyor, ànima meva, / del fons del cor beneeix el seu sant nom. / Beneeix el Senyor, ànima meva, / no t'oblidis dels seus favors. R.

Ell et perdona les culpes / i et guareix de tota malaltia; / rescata de la mort la teva vida / i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, ric en l'amor. / No ens castiga els pecats com mereixiem, / no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres / com l'Orient és lluny de l'Occident. / Com un pare s'apiada dels fills, / el Senyor s'apiada dels fidels. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 3,16-23)

Germans, ¿no sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres. Que ningú no s'enganyi ell mateix. Si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present, que es faci ignorant, per poder arribar a ser savi de veritat. Perquè, davant de Déu, la saviesa d'aquest món és ignorància. L'Escriptura diu: «Fa caure els savis en els seus propis paranyos». I també: «El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum». Per tant, que ningú no es gloriï de ser seguidor de cap home. Tot és vostre: Pau, Apol·ló, Quefes, el món, la vida, la mort, el present, el futur. Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 5,38-48)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Ja sabeu que, als antics, els van dir: "Ull per ull, dent per dent". Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra.

Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dóna-li també el mantell. Si algú t'obliga a portar una càrrega un quart d'hora de camí, porta-li mitja hora. Dóna a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar.

Ja sabeu que van dir: "Estima els altres", però no els enemics. Doncs jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel: ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Perquè si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans, no fan també el mateix? I si només saludeu els germans, què feu d'extraordinari? Els pagans, no fan també el mateix? Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial.»

▶ Lectura del libro del Levítico (Lv 19,1-2.17-18)

El Señor habló a Moisés: «Habla a la asamblea de los hijos de Israel y díles: "Seréis santos, porque yo, el Señor, vuestro Dios, soy santo. No odiarás de corazón a tu hermano. Reprenderás a tu pariente, para que no cargues tú con su pecado. No te vengarás ni guardarás rencor a tus parientes, sino que amarás a tu prójimo como a ti mismo. Yo soy el Señor.»

▶ Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso.*

Bendice, alma mía, al Señor, / y todo mi ser a su santo nombre. / Bendice, alma mía, al Señor, / y no olvides sus beneficios. R

Él perdona todas tus culpas / y cura todas tus enfermedades; / él rescata tu vida de la fosa / y te colma de gracia y de ternura. R.

El Señor es compasivo y misericordioso, / lento a la ira y rico en clemencia; / no nos trata como merecen nuestros pecados / ni nos paga según nuestras culpas. R.

Como dista el oriente del ocaso, / así aleja de nosotros nuestros delitos. / Como un padre siente ternura por sus hijos, / siente el Señor ternura por sus fieles. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 3,16-23)

Hermanos: ¿No sabéis que sois templo de Dios y que el Espíritu de Dios habita en vosotros? Si alguno destruye el templo de Dios, Dios lo destruirá a él; porque el templo de Dios es santo: ese templo sois vosotros.

Que nadie se engañe. Si alguno de vosotros se cree sabio en este mundo, que se haga necio para llegar a ser sabio. Porque la sabiduría de este mundo es necedad ante Dios, como está escrito: «Él caza a los sabios en su astucia.» Y también: «El Señor penetra los pensamientos de los sabios y conoce que son vanos.» Así, pues, que nadie se glorié en los hombres, pues todo es vuestro: Pablo, Apolo, Cefas, el mundo, la vida, la muerte, lo presente, lo futuro. Todo es vuestro, vosotros de Cristo, y Cristo de Dios.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 5,38-48)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habéis oído que se dijo: "Ojo por ojo, diente por diente." Yo, en cambio, os digo: No hagáis frente al que os agravia. Al contrario, si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra; al que quiera ponerte pleito para quitarte la túnica, dale también la capa; a quien te requiera para caminar una milla, acompañañale dos; a quien te pide, dale, y al que te pide prestado, no lo rehuyas.

Habéis oído que se dijo: "Amarás a tu prójimo" y aborrecerás a tu enemigo. Yo, en cambio, os digo: Amad a vuestros enemigos, y rezad por los que os persiguen. Así seréis hijos de vuestro Padre que está en el cielo, que hace salir su sol sobre malos y buenos, y manda la lluvia a justos e injustos. Porque, si amáis a los que os aman, ¿qué premio tendréis? ¿No hacen lo mismo también los publicanos? Y, si saludáis sólo a vuestros hermanos, ¿qué hacéis de extraordinario? ¿No hacen lo mismo también los gentiles? Por tanto, sed perfectos, como vuestro Padre celestial es perfecto.»

Rostre del Crist. Pintura d'El Greco, que es conserva a Praga (en el quart centenari de la mort del pintor, any 1614)

[Aquesta imatge parla](#)

COMENTARI

Estimar els enemics

El text d'avui continua i clou les antítesis de diumenge passat.

L'esquema és el mateix: a una cita de la llei, Jesús li contraposa una interpretació clarament antitètica i, tanmateix, no contrària. Dos són els temes que sobresurten. El primer, l'anomenada llei del Talió, deixa clar l'ensenyament sobre la no-violència. El segon, presenta l'amor als enemics com a clau de volta del Regne del Pare del cel.

La primera antítesi d'avui és un text clarament provocatiu. Cal subratllar, però, que la provocació és deliberada. L'objectiu dels exemples apunta a

colpejar el lector, tot presentant una protesta simbòlica contra el cercle de la violència. Les imatges tenen el temps d'expressar amb força una protesta contra qualsevol tipus de violència deshumanitzadora. Tanmateix, volen empènyer clarament a una reacció activa. Per això el més important és deixar-se colpir i ser mogut, no a una aplicació literal que podria ser palesament contraproduent sinó a una creativitat sempre nova, que porti a una radicalitat semblant.

L'antítesi de l'amor als enemics, sense ser nova, tanmateix es formula amb uns conceptes notablement acurats. Cal subratllar aquí que la sentència quadrimembre de Jesús és magnífica i arro-

donada: estimar els enemics; fer el bé als qui ens odien; beneir els qui ens maleeixen; i, finalment, pregar pels qui ens persegueixen (maltracten). En aquesta formulació, la interioritat a què ens hem referit en diversos moments en aquest sermó de la muntanya assoleix un nivell molt profund: només així som fills del Pare del cel, és a dir, només així estimem com el Pare del cel que fa sortir el sol sobre justos i injustos. La figura del Pare del cel, com vàrem dir fa uns diumenges, presideix els moments més pregons del sermó de la muntanya. El Regne del Pare del cel té com a nucli fonamental l'estimació també dels enemics.

Oriol Tuñí, SJ

CRÒNICA

Nova Delegació per al Diaconat Permanent. Després d'haver consultat els consells diocesans adients, el bisbe Agustí Cortés, ha decidit crear aquesta nova delegació i ha nomenat com a delegat a Mn. Josep Maria Gómez del Perugía, DP (foto). El passat 6 de febrer, els diaques amb el bisbe Agustí, van escollir la comissió permanent de la delegació, formada per Mn. Francesc-Xavier Artigas, DP, secretari; Mn. Florenci Travé, vocal al Consell Pastoral Diocesà; Mn. Joan-Lluís Salas, vocal de vocacions. Aquesta nou organisme facilitarà la formació dels diaques (18 actualment a la nostra diòcesi), la seva ajuda mútua i la participació que com a tals els correspon en la vida de la diòcesi. Com els va dir el bisbe Agustí, «ja tenim l'estructura, ara pertoca donar-li vida en tots els seus continguts».

La dignitat del treball com a principi de vida. El passat 1 de febrer la Pastoral Obrera de Catalunya va celebrar al Seminari Conciliar de Barcelona la seva XXVI Jornada d'Estudi, aquesta vegada entorn d'un aspecte del nostre ser: la dignitat. De la mà d'Emili Ferrando (historiador, militant de la GOAC i membre de

NOTÍCIES DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

Visita ad limina dels bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola. A partir de demà, 24 de febrer i fins al 8 de març, el conjunt dels bisbes d'Espanya realitzaran la visita en dos grans grups, la primera i la segona setmana d'aquestes dates, coincidint tots ells el dia 3 de març, a les 12 h, en una audiència general amb el papa Francesc. El torn dels bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya serà del 3 al 8 de març. També es reuniran personalment amb el papa en grups, per presentar un breu informe sobre l'estat de la diòcesi. El dia 7 de març, a les 10.30 h serà la trobada personal del bisbe Agustí i dels altres de la Província Eclesiàstica de Barcelona. A més d'aquest moment central de la visita, els bisbes també s'entrevistaran amb els responsables dels diversos dicasteris del Vaticà. (Fotografia dels bisbes de la CET durant l'anterior visita ad limina, 2005).

l'equip de Pastoral Obrera de Badalona-Sant Adrià) es van aprofundir les causes i conseqüències de la «indignitat» del treball que està patint el món obrer i es van donar elements, a la llum de l'Evangelí i tenint en compte la Doctrina Social de l'Església, per a la nostra acció militant obrera i cristiana. Entre el treball per

grups, la plenària i el diàleg posterior es van apuntar diverses propostes per tal que el nostre compromís cristià susciti el canvi d'estructures que afavoreixin la dignitat del treball.

AGENDA

Setmana catalana de la família i la vida. Les diòcesis amb seu a Catalunya han acordat celebrar aquesta setmana de l'1 al 10 de març, amb iniciatives diverses a cada bisbat. Al nostre, hi haurà la Jornada diocesana de la Família el proper diumenge 9 de març, de 10 a 17 h, a la Casa

de l'Església, que inclourà un moment d'aprofundiment, dinàmica de grups, eucaristia, dinar de germanor i sobretaula informativa.

COMUNICACIÓ

L'Església no s'atura. Amb aquest títol Ràdio Estel ha iniciat durant el mes de febrer un nou programa, els dimecres, de 18 a 18.30 h. És un espai que neix com una eina d'inspiració cristiana contra l'atur. Cada setmana es presenta almenys un testimoni d'acció social per la inserció laboral: una persona, un grup o una associació que treballi contra l'atur a través de parròquies. El programa està obert a la participació dels oients, als quals s'oferirà algun servei d'ajuda per trobar feina. Sota la direcció d'Àngel de Arriba i la presentació d'Ignasi Miranda. Contacte: lesglesianosatura@radioestel.cat

ECO DE LA PALABRA

¿Iglesia manipulada? ¿Iglesia libre?

Como decimos, la Constitución sobre *La Iglesia en el mundo actual* del Concilio Vaticano II (*Gaudium et Spes*) marcó un estilo y un programa para la Iglesia en su relación con el mundo. La letra y el espíritu de este documento ya daban por supuesto el principio de que la Iglesia y el mundo no se identifican sin más, no se confunden de hecho. La Iglesia, de acuerdo con la otra gran Constitución del Concilio, *Sobre la Iglesia (Lumen Gentium)* es el Pueblo formado por los que creen en Jesucristo y son bautizados en su nombre. El mundo es el resto de la humanidad.

Con ello se daba por superado el llamado «régimen de cristiandad», que se caracterizaba precisamente por la relevancia de la Iglesia, impregnando prácticamente toda la civilización y la cultura occidental: se suponía que uno era cristiano por el hecho de haber nacido en una cultura «cristiana». Aún hoy, se dan casos de países que se consideran a sí mismos confesionales, con una confesión religiosa oficial, el protestantismo, como el Reino Unido o Dinamarca.

La distinción Iglesia - mundo y, correspondientemente, Iglesia - Estado o Iglesia - opción política (en sus diversos grados y maneras: proyectos sociales concretos, ideologías, partidos, etc.) ha venido siendo afirmada y defendida por la mis-

ma Iglesia. Sin embargo, se dan dos corrientes de pensamiento contradictorias, que parecen ignorarlo. No pocas veces son sostenidas paradójicamente por las mismas personas. Una, la corriente laicista, que no soporta que la Iglesia diga una palabra sobre cuestiones sociales o culturales. Otra, la corriente que busca y reclama la intervención de la Iglesia para que esta apoye una determinada causa u opción política. Suelen decir que así la Iglesia demostrará «que está con el pueblo». Se puede explicar esta contradicción teniendo en cuenta que, en realidad, lo que desean es hacer triunfar su causa, que ellos identifican sin más con la causa del pueblo. En la medida, por tanto, en que la Iglesia les apoye aceptarán o «soportarán» su existencia.

Ante este hecho uno puede, haciendo acopio de generosidad y humildad, dejarse utilizar, si la causa es buena. Una postura que se vino dando tan frecuentemente en la Iglesia española a lo largo de todo el proceso de la transición política a la democracia. Pero resuenan en la propia conciencia un montón de preguntas, no fáciles de responder: ¿es realmente buena esa causa? O, al menos, ¿es tan buena, tan decisiva, como para merecer ese despojamiento de la Iglesia? ¿Tiene tanto peso, como para que todo cristia-

no, en nombre del mismo Evangelio, se sienta obligado a seguirla?

Evidentemente esta «utilización» de la Iglesia ocurre cuando se cree que la Iglesia tiene algún poder (influencia, capacidad, etc.). También resulta paradójico que quienes lo hacen, al mismo tiempo, no dejan de afirmar que la Iglesia va a menos porque pierde clientela...

En todo caso, persiste en nosotros la ilusión de una Iglesia realmente libre. Y viene a la memoria aquel impresionante testimonio de María Skobtsov, viviendo exiliada en Francia entre los compatriotas emigrantes más pobres:

«Nosotros que estamos proyectados en la emigración, estamos suspendidos entre el cielo y la tierra. Nuestra Iglesia, sin embargo, nunca ha sido tan libre. Libertad tan grande que da vértigo. Nuestra misión es mostrar que una Iglesia tan libre puede hacer milagros. Y si somos capaces de aportar a Rusia nuestro espíritu nuevo, libre, creador y audaz, habremos conseguido nuestro objetivo.»

Bendita pobreza que, con la Verdad, nos trae la libertad.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat